CENA 10 GROSZY

Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie . . 2 zł. 50 gr.
Z odnoszeniem do domu . 3 zł. —
Na prowincji z przesyłką pocztową . . . . 3 zł. 50 gr.
Zagranicą . . . . 6 zł. —
Cena pojedyńczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

Nr. 100 (8028). Piątek, dnia 1 maja 1925 r. Rok XXXIII.

Złudzenia polskie a czeska rzeczywistość.

Czytamy w „Wiadomościach Polsko - Słowackich", wychodzących w Cieszynie:

Jak Czesi rozumieją dotrzymanie umowy jak sobie wyobrażają na przyszłość stosunek swój do Polski świadczy mowa jednego z członków rządowej „petki" p. Kramarza, wygłoszona w Preszburgu 5 kwietnia — a więc.... na 2 tygodnie przed jej podpisaniem:

„Zostałem zaproszony do „Towarzystwa Rosyjskiego" przez licznych moich - przyjaciół Rosjan, by przedstawić poufnie nasze przeglądy o stosunku do Rosji, i spowodować, aby nasi przyjaciele i bracia Rosjanie nie niepokoili się z powodu poufnych pertraktacji Benesza z pPolską. Nie waham się oświadczyć, że choć obecnie niektóre stronnictwa czeskie, stojące na gruncie czysto soc.-demokratycznym, lub t. zw. narodowi socjaliści, wcale już nie mówiąc o naszych komunistach — są za natychmiastowem uznaniem sowietów de jure — my z narodowej demokracji jesteśmy przeciwni temu, my oczekujemy odrodzonej Rosji narodowej. Pod tym względem cieszymy się cichem poparciem klerykałów i agrarjuszy czeskich, więc większości narodu czeskiego. Wiemy bowiem dobrze, że Czechosłowacja może się najlepiej zabezpieczyć na przyszłość tylko przy pomocy odrodzonej Rosji jak zarówno odrodzona Rosja potrzebuje nas jako awangardę w swoich dążeniach na zachód. Żadna Mała Koalicja i żaden Pakt Gwarancyjny nie jest w stanie zabezpieczyć rozwoju i utrzymania Czechosłowacji. Naszą gwarancją i jakbym powiedział: naszym paktem gwarancyjnym może być jedynie Rosja.

Wie to i rozumie najlepiej sam Benesz, który nadto nic nie może przeprowadzić bez naszej wiedzy, bez zezwolenia ze strony „petki" (rada „pięciu", w której zasiada też Kramarz). A więc bracia Rosjanie możecie być pewni, że Benesz w swych pertraktacjach z Polską nie może zawierać żadnej ugody z Polakami kosztem — Rosji. Odwrotnie powinien on otworzyć oczy Polakom we Warszawie, by nic drażnił zbyt Rosji, którą w traktacie ryskim, przez nas zresztą nigdy nieuznanym, ogromnie pokrzywdzili.

Muszę wam zwrócić uwagę na to, że razem z Beneszem reprezentowałem na konferencji pokojowej interesy czeskie. gdzie broniąc intersy naszę broniliśmy z Beneszem i interes wielkiej Rosji. Udało nam się to narazie w ten sposób, że dla przyszłego połączenia naszego z wielką odrodzoną Rosją narodową zdołaliśmy przyłączyć Ruś Przykarpacką do naszej republiki.

Przez to spełniły się choć tylko częściowo nasze dawne marzenia o terytorjalnem połączeniu z ukochaną przez nas ziemią waszą. Jest prawdą, że plany nasze zostały pokrzyżowane częściowo wobec imperjalistycznych dążeń polskich. częściowo zaś przez Rumunję, której również zachciało się ziem słowiańskich, aby naszemu połączeniu z Rosją stać w drodze. Lecz są to tylko chwilowe sukcesy polityki polskiej i rumuńskiej- gdy bowiem odrodzona Rosja zażąda z powrotem swoich ziem, nie możecie mieć żadnych, ani najmniejszych wątpliwości co do naszego poparcia, choćby tylko dyplomatycznego. My wówczas wszyscy, wzmocnieni przez Słowaków i da Bóg zasileni zarówno przez braci waszych, przez Rusinów Przykarpackich— my Czesi staniemy jak mur w obronie interesów waszych i w interesie naszym.

O to możecie być zupełnie spokojni.

Jest faktem, że Benesz idzie do Warszawy, lecz nie jest to Canossą naszej polityki, jest to przezornością, choć oczywiście poszlibyśmy raczej do Moskwy do stolicy już odrodzonej Rosji, jak to nakazują nam nasze sławne dzieje czeskie, jak nas tego nauczał ojciec narodu czeskiego Franciszek Palacky. Lecz obecnie tego niby upokorzenia przed Polakami żąda wyższy interes państwa.

Wyższa polityka jest zazwyczaj taka, że potrzeba czasem, oczy zawierać i udawać, że się nic nię widzi. Wzmocniona akcja Niemców zmusza nas do pozornego zbliżenia z Polską, lecz jest to na krótką metę obrachowane i gdy tylko pierwsza możliwość nastanie by zbliżyć się do waszej potężnej ojczyzny, bądźcież pewni, że stanie się to faktem. Więc i sojusz nasz z Rumunją nie jest obrachowany na dłuższy czas, tem mniej można to powiedzieć w stosunku do Polski, z którą my Czesi nie możemy żyć w zgodzie, dopóki się z nią czy to drogą pokojową czy też za pomocą armat nie załatwicie dopóki krzywdy i błędy popełnione w traktasie ryskim nie zostaną od korzenia naprawione. Potrzeba nam tylko wspólnie pracować, nam przedewszystkiem na Słowaczyźnie i Rusi Przykarpackiej. Bądźcież pewni, że gdy przyjdzie potrzeba wybierać nam między Polską a Rosją to nie będziemy się wahać.

Wie to bardzo dobrze i Benesz i obecny nasz rząd, który jest aż do szpiku kości rusofilskim, w pełnem słowa znaczeniu.

Nie macie więc przyczyny obawiać się podróży Benesza do Warszawy, on sam wie to najlepiej co za odpowiedzialność poniesie przed narodem naszym, przed dziejami naszej już od wieków rusofilskiej tradycji, gdyby odważył się kosztem Rosji zawierać jakieś sojusze z imperjalistami Polakami. My wiemy dobrze, że droga porozumienia zbliżenia i wprawdzie słowiańskiego zbratania się — do Moskwy nie może prowadzić przez Warszawę. Uspokajam was uroczyście, że obawy nie macie mieć nawet jaknajmniejszej, ponieważ jak już przy konferencji pokojowej, domagając się połączenia z Rosją i Jugosławją, broniłem interesów rosyjskich — i teraz ponownie będę stać na straży aby nic a nic nie robiono z naszej strony, coby nas oddalało od siebie".

Ożywienie ruchu budowlanego.

Nie ulega wątpliwości, że hasło ożywienia ruchu budowlanego jest obecnie najpopularniejszem z pośród życzeń i pragnień życia gospodarczego.

Potrzeby dostarczenia większej ilości mieszkań dowodzić, ani nawet wskazywać niema konieczności. Potrzebę tę, bezpośrednio, lub pośrednio, odczuwają niemal wszyscy. Ale ożywienie ruchu budowlanego ma, obok tego, doniosłość rozleglejszą, jako potężny czynnik przyśpieszenia ogólnego tempa w naszem życiu gospodarczem. Ruch budowlany — to rozwój produkcji przemysłu: ceramicznego, cementowego, drzewnego szklannego i węglowego — a więc gałęzi, posiadających u nas pierwszorzędne znaczenie, operujących krajową produkcją i surowcami krajowemi. Ruch budowlany — to zmniejszenie bezrobocia i wprost konsumcyjnej siły ludności — a więc także powód do rozwoju tych dziedzin produkcji, które bezpośrednio z ruchem budowlanym się łączą. Ruch budowlany — to — podług określenia P. Premjera Grabskiego, „ten punkt zaczepienia, który koniecznie trzeba uchwycić, aby puścić w szybki ruch całą machiną wytwórczości i obrotu".

A więc ruch budowlany — to jeden z najważniejszych czynników odrodzenia finansowego i gospodarczego Polski.

W jakich rozmiarach spodziewać się można ożywienia tego ruchu? W tych oczekiwaniach i nadziejach trzeba być umiarkowanym i powściągliwym. Nie wszystkie przemysły pomocnicze są dostatecznie przygotowane do obsłużenia już w roku bież. potrzeb budownictwa. W tem położeniu są przemysły, cegielniany i drzewny. Braki w tem zakresie zmusić mogą do odłożenia na następny sezon budowlany wykończenia części tegorocznego programu budowlanego. Z drugiej strony, widoczna już tendencja zwyżkowa cen materjałów budowlanych jest przeszkodą na razie trudną do zwalczenia. Jeżeli dodać jeszcze niedostateczność kredytu, najwyżej w szóstej części zaspakajającego potrzeby budownictwa — okaże się że konieczny jest okres conajmniej pięcioletni do dojścia ruchu budowlanego do poziomu, który pozwoli usunąć trapiący nas głód mieszkaniowy.

Pomimo tych trudności, należy popierać wszelkiemi rozporządzalnemi środkami rozwój ruchu budowlanego, gdyż potrzeby nasze w tym zakresie są olbrzymie. Wojna zniszczyła na terenie ziem polskich około jednego i trzy czwarte miljona budynków. w tem 6.586 szkół, 1,969 kościołów, 1.793 różnych budynków o charakterze publicznym, 27.000 domów mieszkalnych murowanych, pół miljona domów drewnianych, i około jednego i jedna czwarta miljona budynków gospodarczych. Wartość tego zniszczenia wyraża w sumie około jednego i pół miljarda złotych. Dotychczas odbudowano około dwie trzecie budynków zniszczonych. Ponieważ postęp odbudowy był najsilniejszy na wsi, koszt, potrzebny do zupełnego usunięcia zniszczeń w pozostałej trzeciej części budynków, oblicza się na sumę około trzy czwarte miljarda złotych.

Biorąc pod uwagę tylko 12 głównych miast w Polsce, głód mieszkaniowy wyraża się w ilości

125,000 mieszkań, przedstawia zaś koszt około półtora miljarda złotych. Chcąc ten brak uzupełnić w ciągu lat choćby 10, należałoby rocznie budować w Polsce 90,000 mieszkan, a więc wydawać na ten cel około trzy czwarte miljarda złotych.

Niezależnie od potrzeb mieszkalnych, odczuwać się daje brak gmachów publicznych dla administracji, sądownictwa, szkolnictwa i t. p. Zaspokojenie tych potrzeb, nawet w dłuższym okresie czasu, wymagałoby rocznie kilkuset miljonów złotych.

Pierwszorzędne znaczenie dla ożywienia ruchu budowlanego posiada sprawa kredytu. Już zaznaczyliśmy wyżej, że kredyt ten jest w wysokim stopniu niedostateczny — dlatego niezbędne jest jego powiększenie.

Jak wiadomo, rząd przeznacza na cele budowlane około 100 miljonów złotych z pożyczki amerykańskiej Dalsze zwiększenie obrotowego budownictwa powstać ma z emisji obligacji (z poręką państwa). Obligacje te umieszczone być mają przedewszystkiem na rynkach zagranicznych. Dalej projektowana jest emisja Listów Zastawnych — również na powiększenie kapitału obrotowego. Niekiedy jednak mogłaby ta emisja służyć dla celów bezpośredniego finansowania robót budowlanych np. przy nadbudowach domów, lub przy remoncie. Wreszcie rząd opracował projekt ustawy „O popieraniu budowy domów mieszkalnych w miastach“. Ustawa ta przewiduje stopniowe tworzenie „państwowego budowlanego funduszu“ z opodatkowania lokatorów w miastach. Fundusz ten służyc ma do wyrównania różnicy między oprocentowaniem pożyczki, udzielanej budującemu (które wynosić winno 5—8 proc., a rzeczywistym kosztem kredytu zagranicznego, który obecnie wyniesie zapewne około 12 proc. (wraz z kosztami pośrednictwa).

Z tego zestawienia wynika, że na razie kredytem rozporządzalnym jest tylko ta część pożyczki amerykańskiej, która na cele kredytu budowlanego przeznaczona będzie. A więc i względy kredytowe zakreślą ożywieniu budownictwa dość szczupłe granice.

W końcu zastanowić się należy, jaka techniczna postać przyszłego ruchu budowlanego winna być uznana za najbardziej celową, a więc pożądaną. Otóż żądaniem kół kompetentnych, przed zorganizowaniem pomocy dla budownictwa prywatnego — rząd winien wybudować potrzebną ilość domów dla swoich potrzeb — a, co za tem idzie, zwolnić lokale, zajmowane obecnie w domach prywatnych. Ruch budowlany winien się zatem rozpocząć na użytek rządu. W wielkich miastach są jeszcze do przeprowadzenia nadbudówki — i prywatny ruch budowlany zapewne najbardziej intensywnie zwróci się w tym właśnie kierunku.

T. W.

TELEGRAMY.

Z Rady Ministrów.

WARSZAWA, 30. Na porządku dziennym wczorajszych obrad Rady Ministrów znajdowały się m. in. sprawy następujące: 1) projekt ustawy o przepisach hipotecznych na obszarach, na których obowiązuje odnośne rozporządzenie wyroku komisarza Generalnego Ziem Wschodnich, 2.) projekt ustawy do autrjackiej ustawy górniczej; 3) projekt noweli, zmieniającej niektóre postanowienia ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i 4) projekt układu handlowego między Rzplitą Polską i St. Zjedn. Ameryki Północnej.

Z Głównej Komisji Ziemskiej.

WARSZAWA, 30. Wobec powierzenia p. Józefowi Radwanowi kierownictwa Min. Reform Rolnych, przewodnictwo na obecnej kadencji Głównej Komisji Ziemskiej objął zastępca prezesa Gł. Komisji Ziemskiej p. Eugenjusz Żelechowski.

Bankructwa w Niemczech.

BERLIN, 30. (A.T.E.). Prasa donosi o niezwykle licznych bankructwach, i to nietylko przedsiębiorstw powstałych w czasie inflacji, lecz i starych. Za główny powód uważana jest niedostateczna siła nabywcza szerokich mas społeczeństwa.

Benesz o umowie polsko-czeskiej.

PRAGA, 30 (A.T.E.). „Ceskie Slowo“ podaje wywiad swego korespondenta warszawskiego z min. Beneszem. Benesz oświadczył, iż umowy warszawskie są wynikiem porozumienia zawartego w Genewie między nim i min. Skrzyńskim. Umowy te według oświadczenia Benesza nie są zwrócone ostrzem przeciw komukolwiek. Obecnie nastąpi współpraca na polu gospodarczem i kulturalnem. Dobre stosunki polityczne przyjdą samą siłą rzeczy. Współpracę na polu międzynarodowem wyobraża sobie min. Benesz w formie wspólnej akcji, tak, jak to miało miejsce w czasie konferencji genueńskiej i podczas narad nad protokułem genewskim.

Cel wizyty Benesza w Polsce.

LONDYN, 30 (A.T.E.) „Daily Herald“ w dłuższym artykule poświęconym pobytowi Benesza w Warszawie, pisze, że podpisanie umowy arbitrażowej i handlowej były tylko urzędowym celem jego wizyty w Polsce, — prawdziwem zaś, utworzenie polsko-czeskiego przymierza.. Fakt ten pismo uważa za zupełnie naturalny gdyż zarówno Praga jak i Warszawa są zaniepokojone dyplomatyczną akcją na zachodzie. Benesz jest zaniepokojony możliwością połączenia Austrji z Niemcami, Polska zaś pragnie gwarancji dla swych granic. Przymierze polsko-czeskie oznacza koniec Małej Ententy. Forma jej może potrwać, faktycznie jednak dąży się do utworzenia dwóch grup — zachodnio-słowiańskiej grupy na północy oraz południowo słowiańskiej grupy z Rumunją i Grecją włącznie na południu.

Zgon żony Emila Zoli.

PARYŻ, 30. (A.T.E.). Zmarła tutaj wdowa po znakomitym powieściopisarzu Emilu Zoli, przeżywszy 86 lat.

Zakończenie strajku rolnego.

WARSZAWS, 30. Wczoraj w chwili odwołania strajku, obejmował on jeszcze w woj, lubelskiem 3 folwarki pow. lubelskiego; w woj. białostockiem 11 majątków pow. wołkowyskiego. W woj. pomorskiem — 12 majątków; w woj, łódzkiem — 13 majątków, przeważnie pow. konińskiego. W woj. warszawskiem w głównym ośrodku strajku, odwołanie zlikwidowało strajk natychmiast. Jak się dowiadujemy strajk nie został całkowicie usunięty, lecz tylko zawieszony do żniw.

Dalsze tranzakcje z handlową misją sowiecką.

WARSZAWA, 30. W dniu wczorajszym 29-go bm. zawarta została umowa między konsorcjum rybnem, składającem się z firmy p.n. „Rybpol“ Tow. „Handloryb“ i firmy „Jan Halich“ — w Warszawie oraz firmy łódzkiej „W. Wiązowski“, a przedstawicielstwem handlowem Z. S. S. R. Umowa zawarta została na zakup 320 wagonów ryb różnych gatunków z terminem dostawy od 1 maja b. r. do 1 stycznia 1926 roku. Zakupujące konsorcjum wpłaciło 40 tys. dolarów kaucji. Cała tranzakcja wynosi 960 tys. dol. amer.

Wykrycie organizacji wywrotowej w Białymstoku.

BIAŁYSTOK, 30. Władze bezpieczeństwa wpadły w Białymstoku na ślad komunistycznej organizacji. Po dłuższej obserwacji 27 bm. przeprowadzono rewizję u szeregu podejrzanych o działalność antypaństwową osób. Z wyniku rewizji znaleziono dużo materjałów obciążających w postaci bibuły komunistycznej, aparatu kolportażu i wykrytej przy tej sposobności tajnej drukarni komunistycznej. Aresztowano i przekazano właściwym władzom przeszło 40 osób.

Z rynku zbożowego.

WARSZAWA, 30. Posiedzenie giełdy zbożowo towarowej w dniu wczorajszym, jak zwykle we środę nie było. Obroty pozagiełdowe minimalne. Cena na żyto utrzymała się 33 zł. za kwintal loco stacja załadowcza. Owies cieszy się w dalszym ciągu dobrym popytem. to też cena za kwintal notowana była przy sprzedaży od 29 do 30 zł., loco stacja załadowcza. Cena ta rozumie się średni gatunek. Pszenicę sprzedawano po cenie około 40 zł. za kwintal loco stacja załadowcza. Na jęczmień browarny popyt się zwiększył, ceny za kwintal przekraczały 30 zł.. Mąka — bez zmiany.

Konferencja gospodarcza w min. przemysłu i handlu.

W Warszawie odbyła się w ministerstwie przemysłu i handlu zapowiedziana przed miesiącem konferencja gospodarcza.

Obrady w ministerstwie poprzedziły konferencję w „Lewiatanie“: i stowarzyszeniu kupiectwa polskiego (Szkolna 30). Obrady w „Lewiatanie“ miały na celu uzgodnienie programu rzesz kupieckich ze stanowiskiem przemysłu. Przewodniczył obradom pos. Wierzbicki.

Poza członkami „Lewiatana“ udział w omawianej wstępnej konferencji wzięli przedstawiciele organizacji kupieckich stołecznych, łódzkich, katowickich, gdańskich i szereg innych ośrodków handlowych.

Z przemówień przewodniczącego można było wywnioskować, że „Lewjatan“ dąży do porozumienia z kupiectwem i gotów jest zmienić swoje negatywne stanowisko do handlu. W rezultacie obrad uzgodniono cały szereg punktów wytycznych z wyjątkiem sprawy podatku przemysłowego i reorganizacji prawodawstwa celnego.. W końcu wybrano pos. Wierzbickiego, jako reprezentanta na konferencji kupieckiej w ministerstwie.

W konferencji w stowarzyszeniu kupiectwa polskiego udział wzięli delegaci zrzeszeń kupieckich z całej Polski i Gdańska. — W toku obrad uchwalono cały szereg poprawek do programu ustalonego poprzednie w „Lewjatanie“, oraz dokonano wyborów mówców na konferencji ministerjalnej.

Udział w konferencji w ministerstwie przemysłu i handlu wzięło z górą 200 przedstawicieli organizacji kupieckich z całej Polski i w. m. Gdańska. Zagaił konferencję jej inicjator minister Kiedroń, który wskazał na konieczność zwalczania pasywności bilansu handlowego, jako na zasadniczy problemat naszego życia gospodarczego. Środkiem do ściągnięcia pozytywnych rezultatów jest zdobycie rynków zbytu dla wyborów przemysłu krajowego. Pos. Wierzbicki na wstępie swego przemówienia scharakteryzował doniosłe znaczenie handlu dla życia gospodarczego. Przechodząc do zanalizowania stosunku handlu do przemysłu, mówca stwierdził, że konstrukcja naszego życia gospodarczego wytworzyła całkowitą wspólną notę interesów dwóch tych czynników.

Położenie geograficzne Polski w kupiectwie naszem dokładną znajomość rynków b. państw zaborczych, która winna zostać w całej rozciągłości wyzyskana dla zdobycia rynków zbytu dla naszych wyrobów. Rynki te niestety dotychczas są zamknięte w dużej mierze, dzięki niewłaściwej regulacji celnej.

Kupiectwo winno postawić, jako swój naczelny postulat, dążenie do zawładnięciem nowemi rynkami zbytu, których posiadanie umożliwi w wzmożenie wydajności produkcji krajowej.

Następnie zabrał głos p. Wartalski, który wskazał na doniosły fakt, zwołania przez ministerstwo pierwszej konferencji gospodarczej. W imieniu reprezentowanych na konferencji zrzeszeń kupieckich wyraził przekonanie, że nawiązany powyższym faktem przez ministerstwo kontrakt ze sferami gospodarczemi, będzie się nadal zacieśniać dla dobra Polski.

Zkolei p. Wartalski zreferował program sanacji życia gospodarczego w myśl uzgodnionych w lwiej części życzeń przemysłu i handlu. Jako naczelny postulat kupiectwa wysunięto żądanie: 1) unormowania stosunku rządu do handlu, 2) rewizji polityki gospodarczej rządu, 3) uzyskania przez handel kredytów w Banku Polskim i Banku gospodarstwa krajowego, 4) zniesienie ceł wwozowych na surowce, 5) usprawnienie działalności i rządów celnych przez dobór fachowego personelu, 6) zmniejszenia stawek ubezpieczeniowych od przedsiębiorstw handlowych na rzecz kasy chorych, 7) rewizji taryfy kolejowej i pocztowej, 8) zmniejszenie ceł warrantowych i rozszerzenia działalności składów wolno - cłowych, 9) zniesienia ograniczeń w godzinach pracy zakładów handlowych, 10.) prawomocności indywidualnych umów z pracownikami handlowymi, 11) respektowania artykułu ustawy o podatku dochodowym o ulgach dla ojców lisz. rodzin, 12) szacowania dochodu stosowanie do rzeczywistej rentowności danego przedsiębiorstwa, 13) wytknięcia jako podstawy do reformy podatku przemysłowego, zasady przerzucenia podatku od obrotu na producenta i importera.

Następny mówca poseł Wiślicki. referował sprawę konieczności zniesienia urzędów do walki z lichwą i spekulacją. Opinja kupiectwa uważa że istnienie tej instytucji w chwili obecnej niema żadnej racji bytu, urzędy te nie przynoszą bowiem skarbowi państwa żadnych dochodów,, spowiem skarbowi państwa żadnych dochodów,, społeczeństwu natomiast wyrządzają niepowetowane straty.

Na dowód swych wywodów przytoczył mówca szereg jaskrawych przykładów z postępowania sądowego w walce z lichwą. Bezwzględna likwidacja urzędu do walki z lichwą jest — zdaniem mówcy — nakazem chwili.

Następnie pos. Wiślicki zwrócił uwagę na doniosłość zreformowania rozporządzeń, tyczących się otrzymywania paszportów zagranicznych. Na skutek ostatnich rozporządzeń premjera Grabskiego została uniemożliwiona kupiectwu możność częstych wyjazdów zagranicę, których wymaga ich zawód. Władze administracyjne winny uznawać za świadczenia dla otrzymywania kupieckiego paszportu, wydawane przez władze przemysłowe.

Z kolei przemawjali delegaci z Krakowa, Lwowa, Gdańska i Katowic.

Przedstawiciel kupiectwa katowickiego wskazał na groźbę zalewu polskiego rynku wyrobami niemieckiego przemysłu, dzięki szmuglowi, który się ostatnio rozpanoszył, w zastraszający sposób. Mówca domagał się aby przy zawieraniu traktatu z Niemcami, zwrócono główny nacisk na bardzo złogodne stanowisko handlu i przemysłu niemieckiego. Handel jest bezwzględnie przeciwny udzieleniu Niemcom klauzuli największego uprzywilejowania, któreby spowodowało zalew Polski niemieckiemi towarami.

Minister Kiedroń zamykając konferencję, nie udzielił żadnej definitywnej odpowiedzi, lecz przy obiecał zbadanie jaknajskrupulatniejsze postulatów wyłuszczonych w ogromnej ilości memorjałów, złożonych do ministerstwa przemysłu i handlu.

Dnia 2-go maja r. b., w dzień patrona mego męża

ś. † p.

Zygmunta Strzyżewskiego

o godzinie $8^1/_2$ rano w kościele ś-go Józefa zostanie odprawiona za jego duszę Msza Święta, na którą zaprasza kolegów, przyjaciół i znajomych

946 **Żona.**

KRONIKA

— Odpust św. Józefa. W niedzielę, dn. 3 maja przypada uroczystość Opieki św. Józefa, która trwać będzie cały tydzień do dnia 10 b. m. włącznie. Odpust rozpocznie się w sobotę, dn. 2 maja nieszporami z wystawieniem i procesją.

— Ostatnia posługa. W środę, po południu odprowadzono na miejsce wiecznego spoczynku ś. p. Romualda Kozłowskiego, właściciela cukierni, przedwcześnie zmarłego w ubiegły poniedziałek. W kondukcie żałobnym przyjęły udział dwie straże ogniowe: miejska i kaliskie pluszowni z orkiestrami i sztandarami, Stow. Rzem. Chrześc., Towarzystwo Wioślarskie, Związek restauratorów, cukiernicy, również wszyscy ze sztandarami oraz parę tysięcy ludności m. Kalisza. — S. p. Romualda Kozłowskiego pochowano na cmentarzu przy ulicy Górnośląskiej.

— Na wielki Zjazd Stowarzyszeń do Częstochowy, jak się dowiadujemy udają się delegacje straży ogniowych z Kalisza i Szczypiorna.— Zjazd odbędzie się w dn. 3 maja r. b.

— Osobiste. Bawi w naszem mieście w sprawach związanych z kaliskim dodatkiem „Swiata" — Red. Jan Wojtyński, (Łódź — Warszawa).

— Kalisz w „Swiecie". Jak już donosiliśmy, warszawski tygodnik „Swiat" wydaje numer, przeznaczony Kaliszowi i jego rozbudowie. Prace, mające na celu zebranie odpowiedniego materjału, są w pełnym toku. Numer zawierać będzie szereg artykułów o samorządzie, przemyśle, handlu naszego miasta, o rozbudowie i t. p. Ze względu na doniosłe znaczenie propagandystyczne takiego wydawnictwa dla naszego miasta — inicjatywa ta zasługuje na pełne poparcie. Zebraniem materjału zajmuje się znany w naszem mieście p. Bron. Zylber.

— Zarząd Kaliskiego Koła Związku oficerów rezerwy wzywa wszystkich swych członków, by w dniu 3 maja r.b. stawili się wszyscy w lokalu klubu o godz. 8 rano, celem wzięcia udziału w obchodzie święta narodowego

Stawienie się obowiązkowe w mundurze polowym.

— Na targach poznańskich między innymi firmami wystąpi ze swymi instrumentami fabryka fortepianów p. f. Arnold Fibiger, w Kaliszu.

— Z Tow. Sport. „Prosna". Zarząd Tow. Sport. „Prosna" komunikuje, że walne zebranie jakie miało się dziś odbyć z przyczyn od Zarządu niezależnych dziś t. j. 30 bm. nie odbędzie się. Walne zebranie odbędzie się natomiast dnia 13 maja o godz. 6 p. p. w lokalu „Prosny".

— Ile papierosów można wwozić do Polski bez opłaty? Z powodu częstych zatargów na granicy Wolnego Miasta, między podróżnymi a urzędnikami komory celnej w Tczewie, ministerstwo skarbu ogłosiło, że opłacie nie podlegają 50 sztuk papierosów, lub 20 cygar.

— Zniżka cen w uzdrowiskach państwowych. Ażeby dać możność jak najszerszym warstwom ludności korzystania z uzdrowisk i zdrojowisk krajowych, min. spraw wewnętrznych wydało zarządzenia, obniżające w zdrojowiskach państwowych: Busku, Krynicy i Ciechocinku ceny kąpieli i zabiegów leczniczych od 10 do 30 procent w stosunku do cen z roku 1924. Zniżka ta odnosi się również i do pokoi umeblowanych.

Zwrócono się dalej do Izb lekarskich, oraz władz II-ej instancji, o ustalenie honorarjów lekarskich i cenników dla felczerów, masażystów w uzdrowiskach i zdrojowiskach, zarówno państwowych jak i prywatnych. Wydano również zarządzenie władzom II i I instancji, ażeby czuwały nad ustaleniem cen na mieszkania i utrzymania w zdrowiskach.

— Kolarskie wyścigi szosowe. Przypominamy, że dn. 3-go maja odbędą się zawody kolarskie 30 klm. z udziałem najlepszych cyklistów z Ostrowa, Skalmierzyc i Kalisza Start na 1-szym klm. szosy Tureckiej. Początek punktualnie o godz. 4-ej po poł.

— Koncert na organach. W niedzielę, dnia 3 maja o godz. 7 wieczorem odbędzie się w kościele OO. Franciszkanów w Kaliszu, próba nowoodrestaurowanego organu. Koncertował będzie specjalnie w tym celu zaproszony profesor konserwatorjum muzycznego z Krakowa i głośny kompozytor, Włoch, ksiądz Bernardino Rizzi, franciszkanin, który zaprodukuje własne kompozycje z następującym programem:

Część I-sza. a) Westchnienie, b) Morze zdradliwe, c) Niewiasto czemu płaczesz? Zmartwychwstał alleluja!

Część II-ga. a) Gwiazdy, b) Pożegnanie, c) alla palacca. Wejście tylko od ulicy Sukienniczej, za biletami. Dochód przeznaczony na spłatę kosztów restauracji organu.

— Z Komitetu Powiatowego L.O.P.P. W dniu 24 b. m. odbyło się zebranie Zarządu Powiatowego Koła L.O.P.P. w Kaliszu, na którym postanowiono:

1) zaniechać narazie kupna samolotu.

2) przystąpienie do budowy lotniska w Kaliszu,

3) wyasygnowanie Kaliszaninowi por. pilotowi Grzmilasowi zł. 800 na koszty budowy szybowca bezsilnikowego na odbyć się mający konkurs szybowców w Gdyni w miesiącu maju b. r,

4) urządzenie imprez dochodowych na cele L.O.P.P.

Jednocześnie Zarząd L. O. P. P. zawiadamia, że w marcu b. r. wysłano na kurs do Cywilnej Szkoły Pilotów w Poznaniu na wyszkolenie Stefana Gajewskiego, z powiatu kaliskiego.

— Swiadectwa niezamożności a paszporty zagraniczne. Pan Minister Skarbu wyjaśnił, iż za osoby nie zamożne i wskutek tego zasługujące na udzielenie paszportu ulgowego na wyjazd zagranicę mogą być uważane tylko takie osoby, które do wymiaru podatku dochodowego za 1924 r. przyjęto nie wyżej jak 3,600 zł. dochodu; majątek stanowiący podstawę wymiaru podatku majątkowego, oszacowano nie wyżej 20.000 zł., obrót zaś z r. 1924 do wymiaru podatku przemysłowego ustalono nie wyżej 15.000 złotych.

— Kiedy się rozpoczną ferje wakacyjne. We wszystkich szkołach średnich ogólnokształcących na terenie Okręgu Szkolnego Łódzkiego, lekcje kończą się 20 czerwca br.

Natomiast w szkołach powszechnych ferje wakacyjne rozpoczną się tak jak w roku ubiegłym.

— Ukazał się Nr. 2-gi nowego tygodnika ilustrowanego „Oko", który pomimo starannego druku i dobrego papieru kosztuje tylko 40 groszy. Na treść numeru składa się szereg ilustracji z całego świata, z życia teatru i kina, humor, konkurs piękności kobiecej i jako nowość: powieść czterech autorów, (każdy autor pisze kolejno po jednym rozdziale powieści). Redaktorem naczelnym pisma jest dr. Alfred Bzowiecki.

— Eksponaty belgijskie na Międzynarodowym Targu w Poznaniu. Wśród eksponatów zagranicznych na Międzynarodowym Targu w Poznaniu zwracają na siebie szczególną uwagę wyroby kilku poważnych firm belgijskich, wystawiających pod egidą i z inicjatywy Izby Handlowej Belgijsko-Polskiej w Brukseli, której życzliwą akcję na rzecz propagandy polskiego Międzynarodowego Targu należy z uznaniem podkreślić.

Z ogólnej ilości wyrobów wystawianych przez firmy belgijskie najciekawszymi eksponatami są następujące: obrabiarki i narzędzia, kandelabry, wirówki, metale, miedź, cynk, nikel etc., przybory do ogrzewania i oświetlenia gazowego, piece, kuchen, stoły, etc., dywany, dywaniki i wiele innych wyrobów. Przy tem zaznaczamy, że firmy te nie mają dotychczas w Polsce przedstawicieli i interesują się wprowadzeniem swych wyrobów na rynek polski.

Wyżej wzmiankowana Izba Handlowa Belgijsko-Polska celem ułatwienia poważnym firmom polskim, zainteresowanym w uzyskaniu reprezentacji belgijskich, proponuje wejście z nią w bliższe stosunki, ewent. za pośrednictwem Miejskiego Urzędu Targu Poznańskiego, a dostarczy wszystkim zainteresowanym adresów firm belgijskich pragnących stworzyć swe placówki w Polsce.

Miejski Urząd Targu Poznańskiego przyjmuje w tym celu zgłoszenia poważnych firm, względnie osób, które reflektują na uzyskania przedstawicielstw firm belgijskich.

— Union I. (kl. A. Łódź) — Prosna I. 1:1 (0:1). Niedzielne zawody w piłkę nożną „Prosny I" przeciw „Unionowi" poprzedził przedmecz „Prosna III" contra „Wicher I" (Kalisz) z wynikiem 6 : 2 na korzyść „Prosny III".

Około godz. 4-ej p. p. na boisko wbiega „Union" w następującym składzie: Jegorow, Engel, Werner II, Werner I, Hermanns, Fiedler, Scheer, Weickmein, Ammer, Bersch, Braun; następnie „Prosna I": Ciszewski, Podkuliński, Jarnutowski. Klimczak (rezerw.), Dąbrowski, Trawkowski, Małecki, Neuman, Herbich, Gajda, Nawrocki.

Gwizdek sędziego i grę rozpoczyna „Prosna". Wypad „Prosny" uzyskuje w 6 minucie kąt, który został niewyzyskany. „Union" nie jest długo dłużny; uwieńcza swój wypad taksamo kątem. „Czerwoni" są przyciskani; lecz poczynają się stopniowo oswajać z „Unionem" pozbywając się tremy. W 17 min. wypad „Prosny", piłka oddana na prawe skrzydło, Małecki podciąga i strzela. Piłka zatoczywszy parabolę trafia na boczny słup bramkowy, a odbiwszy się grzęźnie w bramce. Zrywa się huragan oklasków. Pierwsza bramka dla „Prosny". „Union" pragnie za wszelką cenę wynik wyrównać. Białozieloni sadowią się na polu „Prosny", lecz nic nie mogą zrobić dzięki dzielnej obronie czerwonych. Kąty dla „Unionu" padają znów 37, 38, 41 min.

Przerwa. Po pauzie tempo się wzmaga. Podciągnięcie napadu „Union" i lewy łącznik strzela w lewy dolny róg bramkę. Strzał był tak niespodziewany, że bramkarz „Prosny" nie zrobił nawet ruchu do piłki. Białozieloni coraz lepiej gniotą. Pragną utrzymać honor A klasy łódzkiej, lecz trudy daremne. Kąt dla „Prosny" w 63 min. niewyzyskany. Union prze na bramkę „Prosny". W minutach 65,73 znów kąty dla „Unionu". Piłka skacze na polu karnem „Prosny". Zwycięstwo „Unionu" w powietrzu. Główka a już, już wygrana. W zamieszaniu podbramkowem pada strzał dany przez „Union" w aut. W ostatnich minutach wyraźna przewaga białozielonych. Jeszcze 2 kąty dla „Unionu" i koniec gry. Drużyna „Unionu" przedstawia się fizycznie b. ładnie. Grę cechuje celowość i krótkie passingi, z wyjątkiem obrony; przytem szybki start do piłki.

„Prosna" przeciwstawiła grę wyjątkowo ambitną. Pomoc i obrone wraz z bramkarzem imponowała swą pracowitością i poświęceniem. Tyłom „Prosny" należy zawdzięczać taki sukces. Na przeszkodzie zwycięstwu stała bezplanowa gra napadu. Brak współpracy i kontaktu z linją pomocy to poważny minus drużyny. Czas już wielki, by zmienić sposób taktyki napadu. „Prosna" chcąc zostać silną drużyną, musi brać przykład z gości, którzy wszelkie wypady przeprowadzali szybko i składnie.

Na wyróżnienie z „Prosny" zasługuje cała pomoc i obrona. Bramkarz Ciszewski często był oklaskiwany przez publiczność. Daj Boże, aby ten sukces był bodźcem dla dalszej intensywnej pracy w drużynie „Prosny I". Sędzia związkowy p. Piotrowski świetny. Dał przykładną lekcję umiejętnego sędziowania naszym sędziom-amatorom kaliskim. Publiczności pomimo niepewnej pogody b. dużo.

Ustawa o państwowym podatku dochodowym.

W dzienniku Ustaw Nr. 36 z dnia 10 kwietnia r.b. poz. 242 ogłoszona została ustawa z dnia 18 marca 1925 roku w przedmiocie zmiany niektórych przepisów o państwowym podatku dochodowym, obowiązującym na zasadzie ustawy o państwowym podatku dochodowym, ogłoszonej w rozporządzeniu ministra skarbu z dnia 14 lipca 1923 r. (Dz. Ust. 77, poz. 607) oraz na zasadzie ustawy z dnia 10 stycznia 1924 roku (Dz. Ust. 13 poz. 110).

Poniżej podajemy najważniejsze zmiany, wprowadzone przez wymienioną ustawę, przyczem dodać należy iż uchwalona przez Sejm nowela w znacznym stopniu uwzględnia obecne położenie gospodarcze naszego kraju.

I tak w związku ze wzrostem wyrażonych w złocie kosztów utrzymania w roku 1924 w porównaniu z kosztami utrzymania w latach ub. — minimum egzystencji, wolne od opodatkowania podwyższone zostało z sumy zł. 13788 do zł. 1500.

Znacznie też została zróżniczkowana skala podatkowa dla dochodów fundowanych. Nowela bowiem wprowadza 73 stopnie (dotychczas 48) w granicach od zł. 1500 do 200.000 zł.

Jak widzimy z powyższego, 25 procentowe obciążenie podatkowe dotyka, nie jak dotychczas dochody ponad 79.250, lecz dopiero ponad 192 tys. — 200 tys. zł. przyczem, o ile chodzi o osoby fizyczne i spadki wakujące, to stawka ta wzrasta do 40 procent przy dochodzie ponad 2 miljony złotych.

Chodziło tu o ułatwienie zagranicy lokowania kapitałów swych w krajowych przedsiębiorstwach, co dotychczas przy zbyt wysokiem obciążeniu stosunkowo niskich dochodów było znacznie utrudnione.

Nowa ustawa wprowadza też inną skalę podatkową, dla dochodów z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń na najemną pracę, opodatkowanie tych dochodów rozpoczyna się od 2.500 zł. przy stopie proc. 1,5. Wymieniona skala podatkowa jest już stałą i żadnym zmianom, co miesiąc jak dotychczas, ulegać nie będzie.

Nowością jest art. 7 wymienionej ustawy, głoszący m. in., iż „za zyski bilansowe uważa się te kwoty pensji, i wszelkiego rodzaju wynagrodzenia osób, biorących czynny udział w zarządzie przedsiębiorstwa i zarazem wchodzących do składu zarządu rad nadzorczych, komitetów dyskontowych i komisji rewizyjnych w charakterze członków lub ich zastępców oraz osób, upełnomocnionych do samodzielnego prowadzenia całego przedsiębiorstwa, które przekraczają sumarycznie 10% od kapitału zakładowego, a przy kapitale zakładowym 500,000 zł. — 15% od kapitału zakładowego. Przy kapitale zakładowym od zł. 500.000 — 75.000 dopuszczalne jest potrącenie z tego tytułu do kwoty 75.000 zł.

Chodzi w tym postanowieniu o zapobieżenie ew. przemianowywaniu zysku przedsiębiorstw na dochody z uposażeń osób zarządzających przedsiębiorstwem co znacznie mogłoby uszczuplić dochód skarbowy.

Zmienione zostały także i terminy oraz sposób uiszczenia podatku dochodowego. Terminy płatności ustanowiono na dzień 1 maja (połowa podatku obliczonego na zasadzie złożonego zeznania o dochodzie. i na dzień 1 listopada (ew.. różnica między podatkiem wymierzonym na dany rok przez władze podatkowe, a podatkiem zapłaconym w terminie do dnia 1 maja roku podatkowego).

Pozatem ustawa wprowadza jawność wymiaru podatku dochodowego oraz zawiera szereg przepisów, dotyczących wewnętrznego urzędowania władz skarbowych w związku z wymiarem i ustaleniem podatku.

Wymieniona ustawa weszła w życie z dniem ogłoszenia (10 kwietnia r. 1925) z mocą obowiązującą od 1 stycznia 1925 r. na całym obszarze Rzeczypospolitej.

Druk „Gazety Kaliskiej" Aleja Józefiny 1. Redaktor A. RADWAN. Wydawca — „Gazeta Kaliska" Spół. z ogr. odp.